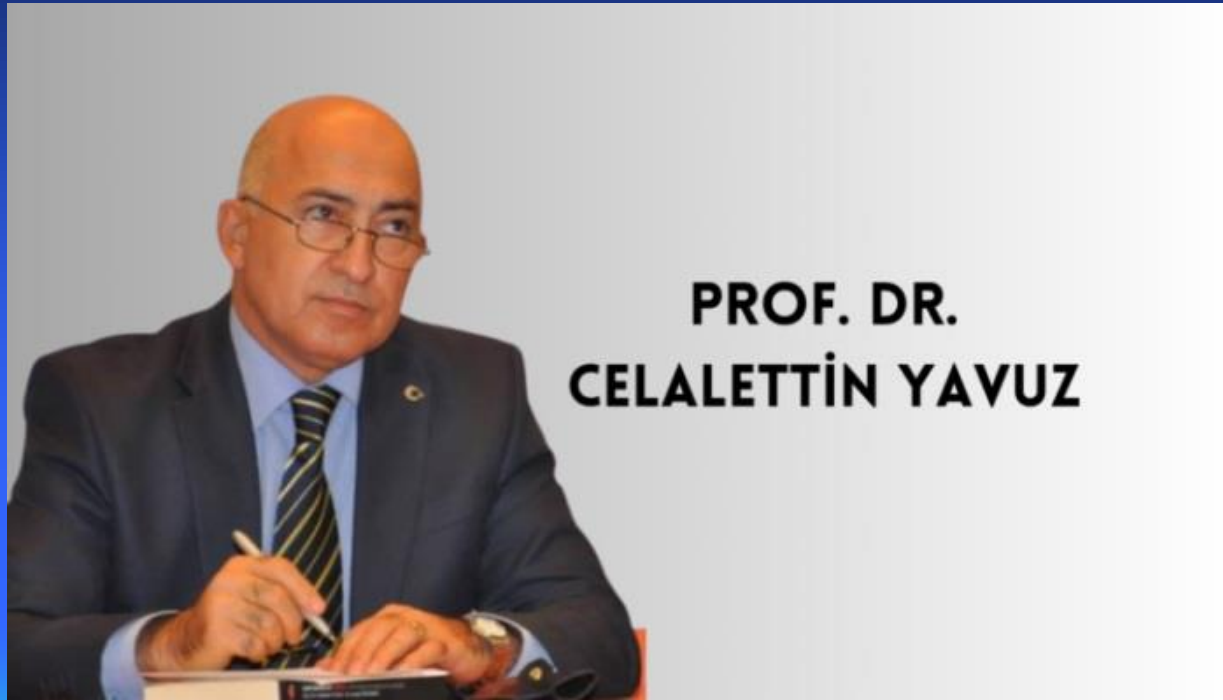

Prof. Dr. Celalettin Yavuz

Güvenlik Politikaları Uzmanı-GFI SAVUNMA VE GÜVENLİK KOORDİNATÖRÜ

Prof. Dr. Celalettin Yavuz

Güvenlik Politikaları Uzmanı-GFI SAVUNMA VE GÜVENLİK KOORDİNATÖRÜ

Lisans ve Y. Lisans öğrenimini Milli Savunma Üniversitesinde (Deniz Harp Okulu – 1974; Deniz Harp Enstitüsü-1983) tamamladı. Silahlı Kuvvetler Akademisi öğrenimi (1985-86) gördü.

1989-1991 döneminde Führungsakademie (Hamburg/Almanya) 2 yıllık Güvenlik Politikası-Strateji-Stratejik İstihbarat-Jeopolitik, Askeri Tarih eğitimi aldı.

Genelkurmay Personel Başkanlığı'nda görevli iken Kıbrıs Barış Harekati'nin madalya ve taltif projesini gerçekleştirdi.

Deniz Kuvvetleri Komutanlığı karargâhında NATO Planlama direktifleri ve kuvvet plan çalışmaları üzerinde çalıştı. Ayrıca bir yıl boyunca Deniz Kuvvetleri Komutanı'nın Milli Güvenlik Kurulu (MGK) Toplantı Dosyasını hazırladı.

Ege'de gerilimli 1980'li ve 1990'lı yıllarda 2 ayrı geminin komutanlıklarını yaptı.

1994-1997 döneminde Almanya'da Deniz Ataşeliği sırasında Deniz Ataşe Birliği'nin başkanlığına (doyen) ve 143 kişilik Askeri Ataşeler Birliği'nin Yönetim Kuruluna seçildi.

Daha sonra Mersin'de Karakol ve Çıkarma Gemileri Komodorluğu'nun ardından Genelkurmay Yunanistan Kıbrıs Dairesinde Yunanistan Şube Müdürü iken “Türk-Yunan Ege'de Güven Arttırıcı Önlemler Paketi” projesinin (Ocak 2000) yöneticiliğini yaptı.

General-Amiral Oryantasyon Kursu, Harp Akademileri, Milli Güvenlik Akademisi ve TSK İstihbarat Okulu'nda dersler veren Yavuz, 2001-2003 döneminde Deniz Harp Okulu Dekanlığı yaptı.

1994'te Dr., 2002'de Doç.Dr. olan Yavuz, Milli Güvenlik Akademisi öğretim üyesi iken 30 Mart 2004'te istekle emekli oldu ve BİLKENT Üniversitesi'ne ilaveten Milli Güvenlik Akademisi'nde, 2012'de Prof.Dr. olduktan sonra da Atılım Üniversitesi'nde (2012-2013) ve Kara Harp Okulu Savunma Bilimleri Enstitüsünde Y. Lisans ve Doktora, Ufuk ve Başkent üniversitelerinde lisans dersleri verdi.

“Ayvansaray (TOPKAPI) Üniversitesi”nde İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi’nin kurucu dekanlığını yaptı.

Milli Savunma Üniversitesi’nde (Harp Akademileri) 2019 yılından beri “Dış Politika Analizi” ile “Küresel Güvenlik Stratejileri” başlıklı dersler verdi. Genelkurmay SAREM, Türk Askeri Tarih Kurulu (TATK) Genel Kurul üyeliği Gnkur. Atatürk Araştırma ve Eğitim Merkezi “ATAREM” Genel Kurul Kurucu Üyeliği, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Eğitim/Öğretim Kurulu üyeliği, Türkiye Emekli Subaylar Derneği (TESUD) “Strateji” Grubu üyeliği görevlerinde bulundu.

Prof.Dr. Yavuz, pek çok süreli yayının yayın ve hakem kurullarında yer almakta ve araştırma yaptığı konularda konferanslar vermektedir.

Almanca ve İngilizce bilen Prof.Dr. Yavuz'un çoğu müstakilen yazılmış 30'un üzerinde kitabı ve süreli dergilerde yazılmış çok sayıda makalesi mevcuttur.

TRT'de Mavi Vatan isimli programın yapımcı ve yorumcusu olup, gazete yazarıdır.

2024 Yılı Bölgesel ve Küresel Gelişmeler- Öngöruları

HOŞGELDİNİZ.

**JEOPOLİTİK
ÖNGÖRÜ
ENSTİTÜSÜ**

2024 Yılı Bölgesel ve Küresel Gelişmeler ile Öngöruları

(Prof.Dr. Celalettin Yavuz, E. Dz.Kurmay Albay, World of Türkiye Gazetesi Yazarı)

28 ARALIK 2024
GEOPOLITICAL FORESIGHT INSTITUTE

2024 Yılı Bölgesel ve Küresel Gelişmeler

- **Rusya-Ukrayna savaşı**
- **İsrail – Gazze Şeridi savaşı**
- **İsrail-Lübnan (Hizbullah) çatışmaları**
- **İsrail-İran karşılıklı füze/dron saldırıları**
- **Nijer’de askeri cuntanın isteğiyle ABD üslerini terk ederken Rus askeri geldi.**

Çad yönetimi de Fransa’nın askeri varlığını 10 Aralık’tan itibaren sonlandırmaya başladı.

- **2024 Yılı Genel Seçimleri ve sorunlar**
- **Almanya, erken seçim kararı**
- **Fransa, hükümet krizi**
- **Gürcistan, seçimler ve gösteriler**
- **Romanya, Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin iptali**
- **Bulgaristan, erken genel seçim**
- **Yapay Zeka’nın kullanım alanı sınır tanımadan genişliyor.**

Suriye Devrimi

Trump Depremi

2024 Yılı Sadece Türkiye İle İlgili Gelişmeler

- **19 Ocak: İlk Türk Astronot Alper Gezeravcı uzaya fırlatıldı**
- **21 Şubat: Milli Muharip Uçak ilk uçuşunu gerçekleştirdi.**
- **30 Mart 2024: Mahalli seçimler yapıldı.**
- **Irak hükümeti, PKK'yı terör örgütü olarak tanıdı. Irak'la "Kalkınma Yolu" konusunda Katar ve BAE'nin katılımıyla mutabakat sağlandı.**
- **21 Ekim 2024: FETÖ terör örgütü lideri Fethullah Gülen öldü.**
- **MHP Genel Başkanı Bahçeli'den İmralı çıkışı, kayyum atamaları; TUSAŞ terörü**
- **11 Kasım 2024: Türk Dünyası Ortak Alfabe Komisyonu, 34 harften oluşan Ortak Türk Alfabeti önerisi üzerinde uzlaştı.**

9-11 Temmuz 2024 NATO Washington Zirvesi

NATO'nun Washington'daki zirve toplantısında, ittifakın Rusya'nın işgali altındaki Ukrayna'yı askeri açıdan desteklemek amacıyla önümüzdeki bir yıl içinde asgari 40 milyar Avro tutarında bir yardım paketi üzerinde anlaşmaya varıldı.

Ukrayna'ya NATO askeri yardımının ve eğitim faaliyetlerinin koordinesi amacıyla Almanya'da özel bir karargâhın kurulması kararı alındı.

Rusya-Ukrayna savaşında yeni cephe Kursk

Ukrayna ordusunun, Rusya'nın güneyinde bulunan Kursk bölgesine 6 Ağustos'ta girerek başlattığı tam kapsamlı saldırı nedeniyle savaşta yeni bir cephe açıldı

- Ukrayna ordusu, Rusya'nın Kursk bölgesine 6 Ağustos'ta saldırı başlattı
- Ukrayna askeri Rus topraklarında 15 km kadar ilerledi
- Çatışmaların 10 kilometrelik hatta devam ettiği belirtiliyor
- Çatışmalar nedeniyle Kursk bölgesinde acil durum ilan edildi
- Kursk bölgesinden yaklaşık 3 bin kişi tahliye edildi
- Rusya, Ukrayna'nın Sumi bölgesine hava saldırısı düzenledi

ATACMS: The missile the US has allowed Ukraine to use against Russia

Sources: Lockheed Martin; Center for Strategic and International Studies; Institute for the Study of War and AEI's Critical Threats Project
Infographic: Rafa Estrada

6.08.2024: Ukrayna'dan, Rus toprağı Kursk'a saldırıyla savaşı yayma çabası.

17.11.2024: Ukrayna'dan Rusya'nın Bryansk bölgesine altı ATACMS füzesi.

Rusya: "NATO'ya ait füzelerin kullanılması, ittifak ülkelerinin Rusya'ya karşı saldırısı olarak nitelendirilebilir."

21 Kasım 2024: Rusya Ukrayna'ya ilk kez kıtalararası balistik füze (ICBM) ile saldırdı.

İsrail'in Gazze Şeridi Saldırısı

- İsrail'in Gazze Şeridi'ne saldırısında 45 bini aşan ölü.
- Netanyahu, ve Savunma Bakanı -UAC Mahkemesinden tutuklama Talebi
- Güney Kıbrıs, bu olayla ABD'nin üssü haline dönüşüyor
- Arap ülkelerinden İsrail'e büyük bir tepki yok
- Kalıcı 'Ateşkes' konusunda ABD'nin seçilmiş Başkanı Trump bekleniyor.

İsrail'in Lübnan Saldırısı

27 Eylül 2024: Hizbullah Lideri Nasrallah, öldürüldü.

26 Kasım 2024: İsrail-Lübnan (Hizbullah) Ateşkes

2024 Yılı Bölgesel ve Küresel Gelişmeler

- ✓ Rusya-Ukrayna savaşı
- ✓ İsrail – Gazze Şeridi savaşı
- ✓ İsrail-Lübnan (Hizbullah) çatışmaları
- ✓ İsrail-İran karşılıklı füze/dron saldırıları
- ✓ Nijer’de askeri cuntanın isteğiyle ABD üslerini terk ederken Rus askeri geldi.
- ✓ Çad, Fransa’nın askeri varlığını 10 Aralık’tan itibaren sonlandırmaya başladı.
- 2024 Yılı Genel Seçimleri ve sorunlar

Almanya, erken seçim kararı

Fransa, hükümet krizi

Gürcistan, seçimler ve gösteriler

Romanya, Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin iptali

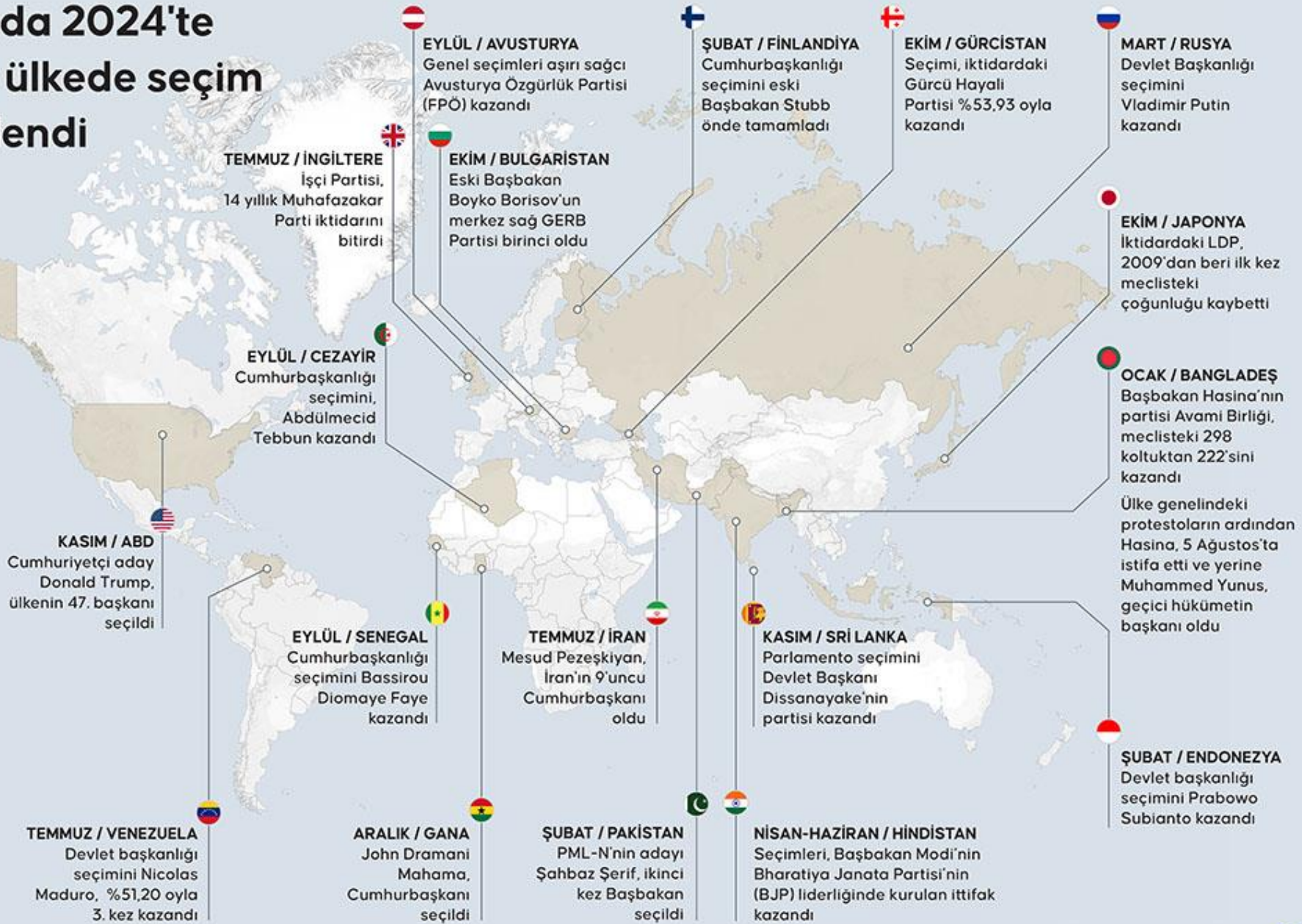
Bulgaristan, erken genel seçim

Yapay Zeka’nın kullanım alanı sınır tanımadan genişliyor.

Suriye Devrimi

Trump Depremi

Dünyada 2024'te birçok ülkede seçim düzenlendi

2024 Yılı Bölgesel ve Küresel Gelişmeler

- ✓ Rusya-Ukrayna savaşı
- ✓ İsrail – Gazze Şeridi savaşı
- ✓ İsrail-Lübnan (Hizbullah) çatışmaları
- ✓ İsrail-İran karşılıklı füze/dron saldırıları
- ✓ Nijer’de askeri cuntanın isteğiyle ABD üslerini terk ederken Rus askeri geldi.
- ✓ Çad, Fransa’nın askeri varlığını 10 Aralık’tan itibaren sonlandırmaya başladı.
- ✓ 2024 Yılı Genel Seçimleri ve sorunlar
- ✓ Almanya, erken seçim kararı
- ✓ Fransa, hükümet krizi
- ✓ Gürcistan, seçimler ve gösteriler
- ✓ Romanya, Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin iptali
- ✓ Bulgaristan, erken genel seçim

Yapay Zeka’nın kullanım alanı sınır tanımadan genişliyor.

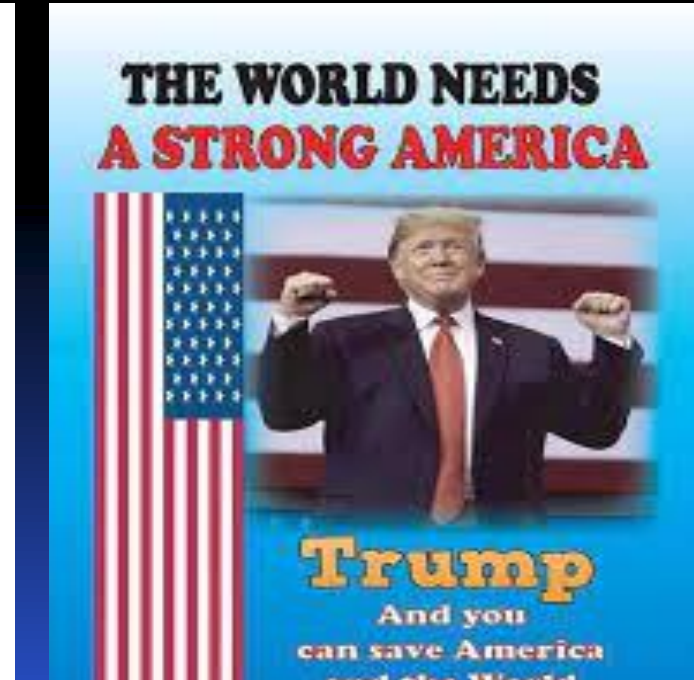
Suriye Devrimi

Trump Depremi

Devrim Suriyesi'ni Bekleyen Güçlükler

- 2010'da 62 milyar dolar olan ülkenin Gayri Safi Yurt içi Hasıla (GSYH)'sı, gelinen günde 8 milyar dolara kadar düştü. 2010'da %12 düzeyindeki yoksulluk oranı %90'ı geçti. Nüfusun %65'inden fazlası gıda güvenliği sorunuyla karşı karşıya.
- Mevcut 5.5 milyon konutun yaklaşık 2 milyonu yıkılmış veya kullanılamaz durumda.
- %65'i konut sektörüne, 400 milyar \$ yeniden yapılanma/inşa maliyetine ihtiyaç var.
- ABD ve AB ülkeleri, yaptırımları kaldırmada yeni yönetimden kendi isteklerinde ısrarcı olacaklardır. Benzer husus zengin Arap ülkeleri için de geçerlidir.
- ABD destekli SDG (PKK/YPG) kontrolündeki petrol kaynakları alınabilecek mi?
- PKK/YPG silah bırakmazsa, hangi güçle bu mesele halledilebilecektir?
- İsrail işgalden vazgeçmezse, hangi düzenli ordu ve silahlarla caydırıcı olabilecektir?
- Rusya ve İran, Suriye'den bir çırpıda vazgeçebilir mi?
- Devlet memurları işten el çektirilirse, devlet hafızası olmadan yönetim mümkün müdür?
- Silahlı grupların kontrolü ve anayasa çalışmaları kolayca geçirilebilecek bir süreç değildir.

Trump Depremi

EC1361885

Seçilir Seçilmez Hissedilen 'Trump Depremi'

- Çin, Meksika ve Kanada'yı kapsamlı gümrük vergisi uygulamakla tehdit etti
- BRICS ülkeleri yeni bir BRICS para birimi yaratır ya da güçlü ABD dolarının yerini alacak başka bir para birimine destek verirlerse %100 gümrük tarifeleri uygulanacak.
- AB ile ABD arasındaki ticaret açığını, ülkenin petrol ve doğal gazını büyük ölçekte satın alarak kapatmazsa gümrük tarifeleriyle karşılaşacak.
- Kanada'ya 'ABD'nin 51. Eyaleti' önerisi, Kanada Başbakanı Trudeau'ya 'vali' benzetimi
- Panama Kanalı'nın ABD'ye geri verilmesini talep edebilecek
- 1979'da özerkliğini elde eden ama Danimarka'ya bağlı Grönland'ın kontrolü talebi
- "Suriye'de askerlerimizin ölmesini istemiyoruz. Suriye'de çok belirsizlik var, olacakların anahtarı Türkiye'de." diyen Trump, "Türkiye çok akıllı. (Cumhurbaşkanı Erdoğan) Çok akıllı bir adam ve çok güçlü. Erdoğan iyi anlaştığım biri. Çok güçlü bir ordu kurdu."
- İsrail'in Netanyahu Hükümeti'ne Biden yönetiminden daha yakın. Bu durum Ortadoğu'da krizin bir süre daha devam etmesine sebebiyet verebilir.

2025 Yılı Türkiye ile İlgili Öngörüler

- **KKTC'nin bağımsızlığı için sarf edilen daha fazla gayret sarf edilebilir.**
- **Suriye Devrimi sebebiyle Türkiye-Rusya, Türkiye-İran ilişkileri sıkıntı yaşayabilir.**
- **PKK'nın tasfiyesi, Trump yönetiminin Suriye'deki askerlerini çekmesine ve PKK/YPG'den desteğini çekmesine bağlıdır.**
- **Suriye'nin yeniden imarı için zengin Arap ülkelerinden yapılacak maddi yardım şartında Türkiye aleyhtarlığı olmaz ise, Türkiye coğrafi yakınlığı ve altyapı kurma tecrübesi ile Suriye'nin orta vadede kalkınmasına büyük katkı verebilir. Bu durum Türkiye'nin başta inşaat sektörü olmak üzere ekonomisine büyük katkı sağlayabilir.**
- **Suriyeli sığınmacılardan bir kısmının geri dönemeyebileceği hesaba katılmalıdır.**
- **Şayet Türkiye-Rusya ilişkileri yeni gerilimlere sebebiyet verirse, Türkiye-Batı ilişkilerinde yeni yumuşama dönemi (Denge Politikası) yaşanabilir.**
- **Azerbaycan-Ermenistan sınır sorunları aşılırsa barış imzalarsa, "Türk Koridoru" (Zengezur) İran'a rağmen açılarak Türk Dünyası birbirine daha da yakınlaşabilir.**
- **Türkiye'nin Afrika'daki nüfuzu daha da artabilir.**
- **Türkiye'nin savunma sanayii atılımlarına devam edecektir.**

2025 Yılı Bölgesel/Küresel Öngörüler

- Rusya-Ukrayna savaşı için kalıcı bir ateşkes
- İsrail rehineler kurtarılmıncaya kadar Gazze Şeridi ve Batı Şeri'da zulme devam edebilir
- İsrail, Golan Tepelerine terk etmeyecek şekilde yerleşebilir, hatta işgal ettiği bölgeden “güvenlik” gerekçesiyle çekilmeyebilir
- ABD, Çin'le Ticaret savaşını yeniden başlatabilir, şayet çita yükselirse dünya ekonomisinde durgunluk riski olabilir
- ABD, İran'a yaptırımlarını arttırarak sürdürebilir
- Çin'in bölgesel hakimiyetine karşı ABD ve müttefikleri mücadeleyi sürdürecektir
- ABD'nin özellikle Çin'e karşı hasmane tavrı karşısında BRICKS ülkeleri ticarete yeni para birimine (takas yöntemi) geçebilir
- Küresel Ticaret yollarındaki rekabet daha da kızışabilir
- Rusya, Kafkasya ve Türk Dünyasına karşı “ılıman” tutumunu sertleştirebilir
- ABD'nin “hoyrat” tutumu devam ederse altın fiyatları daha da yükselebilir, “coin” kullanımı daha da yaygınlaşabilir

2025 Yılı Bölgesel/Küresel Öngörüler

- ABD-Çin geriliminin yükselmesi halinde yeni “pandemiler” yaşanabilir
- İklim değişikliği beklenmedik büyüklükte doğa olaylarıyla afetlere sebep olabilir
- Yapay Zeka kullanımında yeni bir çığır açılarak, yeni işsizlikleri tetikleyebilir
- Trump’ın “gerilim” politikası devam ederse, küresel silahlanma daha da hızlanabilir
- Trump’ın negative tutumu devam ederse Avrupa, yeni bir güvenlik mimarisi kurma yoluna gidebilir.